

TRANSPORTURILE ȘI IMPORTANȚA ACESTORA ASUPRA ECONOMIEI ȘI SOCIETĂȚII

Autori: conf.univ., dr. Margareta VÎRCOLICI, conf.univ., dr.
Aliona LÎSÎI

Universitatea Tehnică a Moldovei

Abstract: *Transporturile reprezintă acel sector al economiei naționale care asigură deplasarea în spațiu a marfurilor și a persoanelor. Ele sunt acel element fără de care nici o societate nu poate să se dezvolte și să se îmbogățească, deoarece infrastructura este elementul care facilitează comerțul. Ele stau la baza relațiilor economice internaționale, favorizând atât diviziunea muncii, cât și alte activități de natură socială - cum este de exemplu turismul internațional - care în final se regăsesc în gradul de civilizație pe care l-a atins un popor.*

Cuvinte cheie: *economie, societate, transport, direcții, deplasare, producție.*

1. Generalități.

Transportul reprezintă acea activitate organizată și depusă în scopul învingerii distanțelor. Prin această activitate se asigură și realizează deplasarea în spațiu a bunurilor și oamenilor, în vederea satisfacerii nevoilor materiale și spirituale ale societății omenești¹. Transportul nu reprezintă un scop în sine, ci este un mijloc de realizare a unor scopuri practice, deplasarea unor bunuri sau a oamenilor depinzând exclusiv de scopul urmărit, de efectele economico-sociale ce urmează să se obțină.

Transportul este strâns legat de societatea omenească; a apărut o dată cu aceasta și s-a dezvoltat din punct de vedere calitativ, cantitativ și structural concomitent cu dezvoltarea producției, științei și tehnicii, facilitând la rândul său, într-un mod direct dezvoltarea producției și a schimbului, antrenând și condiționând creșterea economică pe plan mondial.

Transporturile asigură deplasarea oamenilor și a marfurilor, are rolul de a aduce marfurile unde este nevoie de ele; fără transporturi nu putem vorbi de existența comerțului și cum comerțul este un factor ce determină

existenta oraselor, inexistentia facilitatilor de transport constituie o reala piedica in aparitia sau dezvoltarea oraselor. Astfel, se poate concludiona ca transporturile reprezinta acea ramura a economiei nationale care da vitalitate societatii; sunt acele artere si mijloace care mentin in viata orasele-centre industriale si de civilizatie. In acelasi timp, infrastructura concretizata in sosele, cai ferate, porturi, aeroporturi, cai de navigatie interioara reprezinta organele de miscare ale oricarui stat, existenta lor asigurandu-i vitalitate, putere si progres.

2. Rolul si importanta transporturilor.

ASPECTELE ECONOMICE ale activitatii membrilor societatii se refera la relatiile acestora cu natura si societatea in care traiesc si muncesc. Orice activitate economica are la baza anumite resurse primare sau derivate si productia bunurilor materiale necesare existentei oamenilor si a cresterii nivelului lor de trai se indreapta catre deprinderea anumitor bunuri din mediul lor natural si prelucrarea si transformarea acestora in diverse bunuri care sunt destinate satisfacerii trebuintelor oamenilor. Dar resursele naturale nu sunt repartizate in mod uniform pe teritoriul unei tari si nici pe Terra. De exemplu zacamintele de petrol sunt abundente in anumite arii geografice (zona Marii Caspice, a Orientului Mijlociu, sudul U.S.A.) si lipsesc in alte zone. Unele zone pot avea resurse naturale care sa satisfaca principalele trebuinte ale omului in materie de hrana, dar pot lipsi in ariile respective celelalte resurse necesare altor activitati de productie. Dezvoltarea transporturilor, aparitia de noi cai de comunicatie terestra, aeriana sau maritima, precum si aparitia de mijloace de transport tot mai perfectionate si specializate au permis eliminarea izolarii economice, au facilitat specializarea si schimbul de activitati, au favorizat diviziunea internationala a muncii precum si dezvoltarea comertului la scara nationala, dar si a comertului international, transporturile si telecomunicatiile constituind baza relatiilor economice, politice si sociale dintre natiunile lumii.

Transportul a facut posibila exploatarea mai completa si mai eficienta a resurselor naturale ale planetei, asigurand progresul economico-social al statelor lumii; astazi, schimbul de produse este atat de dezvoltat, incat sunt extrem de putine zonele care sa depinda exclusiv de ceea ce se obtine pe plan local.

3. Aspecte economice.

Dezvoltarea schimbului de produse si activitati pe plan national si international prin intermediul transporturilor scoate in evidenta urmatoarele aspecte economice mai importante:

fara transport posibilitatile de a face comert ar fi fost strict limitate pe piata locala; pe masura dezvoltarii si perfectionarii mijloacelor de transport, piata a putut fi extinsa si capacitatea de absorbtie a acesteia a crescut;

fara transport posibilitatile de a face comert ar fi fost strict limitate pe piata locala; pe masura dezvoltarii si perfectionarii mijloacelor de transport, piata a putut fi extinsa si capacitatea de absorbtie a acesteia a crescut;

transportul face posibil un echilibru mai bun intre cererea si oferta de diverse marfuri pe plan national si international, excedentul de produse din anumite zone se poate indrepta acum catre acele zone in care exista deficit la acestea;

din cauza existentei posibilitatii deplasarii marfurilor din zonele in care acestea se afla in abundenta spre zonele deficitare, exista tendinta ca preturile la aceste marfuri sa se egalizeze. Posibilitatea asigurarii unui echilibru intre cerere si oferta pe diverse pietele prin intermediul transporturilor si al mecanismelor de piata poate asigura o actiune stabilizatoare a preturilor pe diverse pietele;

pe masura inmultirii si largirii zonelor in care se ofera produse similare se largesc, concurenta dintre vanzatori creste si tinde sa tina preturile la niveluri acceptabile; fiecare cumparator va avea un numar mai mare de furnizori potentiali intre care va exista concurenta si fiecare dintre acestia va cauta sa vanda mai mult din produsele pe care le are, fiind redusa la minim posibilitatea practicarii unor preturi ridicate prin intelegere cu concurentii sai;

transporturile asigura mobilitatea capacitatilor de prelucrare. Activitatea unor fabrici axate pe productia anumitor bunuri depinde de resursele naturale aflate in apropierea lor.

intensificarea schimbului de marfuri atat pe plan intern, cat si pe plan international face necesara deplasarea oamenilor in interes de afaceri, transportul de documente comerciale, transferul valutar, organizarea

de targuri si expozitii, participarea la diverse organizatii internationale cu caracter economic (OMC—Geneva, ITC-International Trade Center—UNCTAD/OMC Geneva).

4. Aspecte sociale.

Transporturile au implicatii directe si in sfera sociala influentand si asigurand realizarea calatoriilor. Se stie ca retelele de comunicatie se indreapta catre anumite puncte (orase) si ca orasele mari, care constituie importante centre economice si sociale se situeaza la locul de intersectie a acestor cai de comunicatie; ele supravietuiesc datorita acestei intalniri, tragandu-si importanta din pozitia lor geografica. Nu exista nici un oras fara comert si fara drumuri caci ele se intretin din agitatiie. Si un oras este cu atat mai dezvoltat si are o importanta mai mare, cu cat spre el se indreapta mai multe drumuri/cai ferate/drumuri maritime, mai ales daca acestea leaga de el orase importante sau regiuni situate la o mare distanta fata de acesta.

Datorita existentei facilitatilor de transport oamenii si marfurile se pot deplasa catre acele centre importante (colonii/orase), simpla prezenta a negustorului/omului de afaceri strain in acel loc putand fi un semn al inferioritatii altor zone in fata sa.

Pe plan social, transporturile favorizeaza:

deplasarea oamenilor favorizand schimbul de idei si experienta, contribuind la imbogatirea tezaurului cunoasterii umane;

pe masura dezvoltarii si perfectionarii transporturilor s-a extins si activitatea de turism (de odihna, recreere, in scopuri terapeutice) pe plan intern si pe plan international. Existenta mijloacelor de transport rapide (aeronaive), precum si a preturilor rezonabile ale transportului la orice distanta constituie un factor stimulent care stimuleaza dezvoltarea turismului international, favorizand valorificarea potentialului turistic la un nivel superior;

existenta facilitatilor de transport favorizeaza invatamantul, care dispune astfel de posibilitati reale de perfectionare prin schimbul de cadre didactice/studenti din diverse tari;

locuitorii din zonele in care nu exista centre care sa le asigure servicii de natura medicala (spitale, puncte sanitare), pot sa beneficieze de aceste servicii, prin deplasarea cadrelor medicale in aceste zone (in

cazul unor afectiuni mai usoare) sau prin transportarea bolnavului catre spitalele centrale (in cazul in care situatia impune acest lucru);

transporturile favorizeaza activitatile recreative, sportive, culturale si stiintifice, toate acestea contribuind la o mai buna intelegere a altor oameni care provin din culturi diferite si indemnand la o convietuire pasnica.

5. Aspecte politice.

Pe langa importanta pe care o au transporturile asupra economiei si sferei sociale, acestea sunt de o importanta capitala pentru orice stat din punct de vedere politic; din acest punct de vedere importanta lor este una strategica, acestea avand rolul de a asigura atat legaturile cu restul lumii, cat si centralizarea statului in care ele exista.

Astfel, transporturile asigura:

intarirea economiei nationale prin inlaturarea limitelor impuse de distanta dintre centrele economico-sociale;

implementarea politicii de amplasare a fortelor de productie in interiorul unei tari;

intarirea capacitatii de aparare a tarii impotriva oricarei agresiuni.

Bibliografie:

1. *Transporturi si expeditii internationale, Ed. All Bucuresti 1995, pag. 1*
2. *Th. MOMMSEN, Istoria romana, Vol. II, Ed. Stiintifica si Enciclopedica, Buc.1988, pag.219*
3. *Gh. I. BRATIANU, Marea Neagra, Vol. II, Ed. Meridiane, Bucuresti, 1988, pag 211 si 214*
4. *Preambulul Conventiei TIR 1975*